



UNIwersytet
WARszawski

Wydział Prawa i Administracji
Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności
dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Prawa i Administracji
ul. Władysława Bojarskiego 3, 87-100 Toruń
tel. 566114122
(1961)

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI



*Wpł. e-mailem
17.05.2022 r.
MR*

*przewodniczący
- przewodniczący
- sekretarz*

*Przewodniczący
Rady Dyscypliny Nauki Prawnej*

*dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UMK
30 kwietnia 2022 r.*

**Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. Krzysztofa Żebryka
„Ograniczone wywłaszczenie na cele przesyłowe a służebność przesyłu
w prawie polskim – studium prawnoporównawcze” Toruń 2022**

I Ocena celowości wyboru i wartości naukowej rozprawy

Recenzowana rozprawa doktorska „Ograniczone wywłaszczenie na cele przemysłowe a służebność przesyłu w prawie polskim – studium prawnoporównawcze” jest kompleksowym, twórczym dziełem wskazującym na ważną kwestię wywłaszczenia na cele publiczne, a konkretnie na cele przesyłowe (s. 6). Autor podjął się trudnego i nowatorskiego w polskiej nauce prawa badania kompleksowości regulacji prawnych związanych z analizą skutków prawnych decyzji administracyjnej ograniczonego wywłaszczenia na cele przesyłowe i relacji prawnych ze służebnością przesyłu i możliwością jej zasiedzenia (s. 7). Jak słusznie podkreśla tematyka związana ze służebnością przesyłu jest przedmiotem ożywionej dyskusji w doktrynie (por. przyp. 3). Jednocześnie w moim przekonaniu Autor skrupulatnie wyjaśnia dlaczego podjął omawianą tematykę, wskazując na jej interdyscyplinarny charakter. Jak chociażby „konieczność dokonania analizy wzajemnego oddziaływania ekonomicznych konsekwencji wywłaszczenia na cele przesyłowe oraz ustanowienia służebności przesyłu (s. 10). Jak do tej pory tematyka służebności przesyłu nie doczekała się analizy z tego punktu widzenia w naukach prawnych. Dlatego też z uznaniem należy przyjąć wybór tematu rozprawy oraz analizę związaną z próbą



UNIwersytet
Warszawski

Wydział Prawa
i Administracji



Wydział Prawa i Administracji
Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności
dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

konstrukcji postulatów komparatystycznych. Szczególnie należy docenić prezentację zagadnień prawa porównawczego w przedstawionej analizie.

Wybór tematu pracy uważam za wysoce trafny z uwagi na wzrost znaczenia służebności przesyłu i łączenia w niej zarówno regulacji administracyjnych, cywilistycznych, czy tych związanych z gospodarką nieruchomościami. Temat jest także ważny w odbiorze społecznym i ekonomicznym. Każda praca naukowa, która za cel stawia sobie identyfikację mechanizmów prawnych, zwiększających wiedzę o dość nowych regulacjach służebności przesyłu powinna zostać przyjęta jak najbardziej pozytywnie. Jeżeli jeszcze jest napisana na tak wysokim poziomie jak recenzowana rozprawa ocena jej może być odczytywana jako zaszczyt.

Sama powyższa obserwacja prowadzi do konstatacji, że Autor podjął się zadania trudnego, nie tylko ze względu na jego badawczy i naukowy charakter, ale także z uwagi na jego ważną rolę społeczną, a także poznawczą pod względem ewentualnej przyszłej legislacji, a przede wszystkim jej zmian. Recenzowana praca niewątpliwie będzie służyła każdemu prawodawcy, który chciałby pozyskać wiedzę dotyczącą problematyki służebności przesyłu, w szczególności w jej prawnoporównawczym aspekcie. Powoduje to, że recenzowana rozprawa podejmuje ważny problem naukowy, ale może służyć do rozwiązania dość skomplikowanych kwestii orzeczniczych, które Doktorant wskazał w kolejnych rozdziałach pracy. Z tego względu w pełni akceptuję i popieram wybór tematu rozprawy przez Doktoranta. Jest on aktualny i ciekawy oraz niezwykle przyszłościowy. Zapełnia także istotną lukę w doktrynie, gdyż problematyka ograniczonego wyłączenia na cele przemysłowe w relacji służebności przesyłu nie doczekała się dotąd tak kompleksowego opracowania w nauce prawa polskiego.

Nie budzi wątpliwości, że temat rozprawy pokrywa się z jej zawartością. Obejmuje on nie tylko podstawowe pojęcia i terminologię, które dla polskiego czytelnika w większości są nowe, ale przede wszystkim dokonuje kompleksowej analizy wpływu



UNIwersytet
Warszawski

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI



Wydział Prawa i Administracji
Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności
dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

wywłaszczenia na cele przesyłowe na służebność przesyłu. Z uznaniem należy przyjąć uwzględnienie połączenia związane z elementami cywilistycznymi i administracyjnoprawnymi z zakresu prowadzonych badań.

II Konstrukcja pracy

Konstrukcja recenzowanej rozprawy nie budzi zastrzeżeń. Autor podzielił pracę na wstęp, cztery rozdziały (I Prawne regulacje dotyczące położenia urządzeń sieciowych na nieruchomościach na tle historycznym, II Podstawy konstrukcyjne i skutki powstania ograniczonego wywłaszczenia w celach przesyłowych w kontekście porównania do służebności przesyłu, III Podstawy konstrukcyjne i skutki powstania służebności przesyłu w kontekście porównania do ograniczonego wywłaszczenia na cele przesyłowe, IV Wpływ wywłaszczenia na cele przesyłowe na służebność przesyłu) oraz zakończenie. Do pracy dołączona jest obszerna bibliografia.

Układ poszczególnych rozdziałów jest poprawny. Ułożono go przede wszystkim problemowo kierując się tokiem prowadzonych rozważań dogmatycznych. Prowadzony wywód jest nadzwyczaj klarowny i nie pozwala aby czytelnik się czuł znudzony długością prezentowanych zagadnień. Niezwykle ciekawy w tym zakresie jest rozdział IV stanowiący swoiste podsumowanie problematyki dotyczącej wywłaszczenia na cele przesyłowe oraz wpływu tego wywłaszczenia na konstrukcję służebności przesyłu. W tym kontekście Autor dokonuje porównania elementów konstrukcyjnych ograniczonego wywłaszczenia na cele przesyłowe i służebności przesyłu (s. 389-420). Ponadto nowatorskim rozwiązaniem w pracy jest próba dokonania oceny wpływu wywłaszczenia na cele przesyłowe na możliwość ustanowienia lub zasiedzenia służebności przesyłu albo „służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu” (s. 420-452). Nie jest dla mnie do końca jasne zastosowanie cudzysłowu dla określenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej



UNIwersytet
Warszawski

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI



Wydział Prawa i Administracji

Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności

dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

służebności przesyłu, ale już podjęcie tej tematyki zasługuje na wysoce pozytywną ocenę. Autor dostrzega tutaj konieczność służebności przesyłu od innej służebności o podobnym skutku.

Za niezwykle cenne uznaję też rozważania dotyczące relacji wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu i odszkodowania z tytułu ograniczonego wyłączenia.

W całej pracy Autor nie tylko opisuje poszczególne zdarzenia prawne, wydawanie kolejnych aktów i ich nowelizacje, ale także przedstawia dość trafnie dowody na poparcie swoich hipotez badawczych. Czyni to także wyraźnie w każdym z rozdziałów powołując przy tym bogatą doktrynę prawniczą i orzecznictwa (świadczy o tym chociażby liczba 1264 przypisów). Co prawda po IV rozdziale brakuje osobnego podsumowania rozdziału, do czego Autor przyzwyczaił czytelnika, w trzech pierwszych rozdziałach, ale po zapoznaniu się z całym rozdziałem, a także prezentowanym w nich wywodem, nie widzę większej potrzeby takiego podsumowania, gdyż Autor w sposób nader wystarczający wskazuje na poszczególne dowody dla prezentowanych hipotez w rozdziale 4.6 (s. 499-506) a także w zakończeniu. Pozwala to czytelnikowi już na tym etapie wyrobić sobie zdanie o prezentowanych zagadnieniach.

Jedynie z recenzenckiego obowiązku można by zapytać Autora co rozumie pod sformulowaniem „ograniczonego wyłączenia” użytego w tytule pracy i poszczególnych rozdziałach i czym ono się różni od „małego wyłączenia” użytego chociażby w rozdziale 2.4. W pracy znajdują się opisy prezentowanych określeń, ale nie do końca jest jasny wybór tych dwóch sformułowań.

Uwagi powyższe nie pomniejszają jednakże w żaden sposób bardzo pozytywnej oceny konstrukcji pracy oraz doboru metod badawczych do prezentacji głównych hipotez pracy. Wewnętrzny układ pracy oceniam jako spójny, z uwagi na konsekwentne trzymanie się wstępnych założeń i hipotez badawczych pracy. Rozważania następujące w kolejnych



UNIwersytet
Warszawski

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI



Wydział Prawa i Administracji
Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności
dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

rozdziałach pozwalają na pogłębienie tez i wyprowadzenie kolejnych argumentów prawnych za nimi przemawiających. Za szczególnie cenne uznają kategorię trzymanie się w każdym rozdziale udawadniania prezentowanych hipotez badawczych oraz jasność i klarowność wyводу prawniczego. Ponadto trzeba zwrócić wyraźnie uwagę, że recenzowana praca swoją objętością (542 strony) znacznie przekracza wymogi stawiane rozprawom doktorskim. Ogrom przekazanej doktrynalnej wiedzy i poglądów Autora nakazuje stawiać tę pracę w gronie dzieł wyróżniających się.

III Metodologia rozprawy

Autor w pracy dokonał poprawnego wyboru metod badawczych wykorzystywanych do udowodnienia postawionych hipotez badawczych. Wykorzystał do tego po pierwsze metodę komparatystyczną (s. 16). Metoda ta dominuje w całej pracy. Trzeba zwrócić uwagę, że objawia się ona poprzez mikrokomparytystykę krajową. Jest to dość ciekawe zastosowanie tej metody, odbiegające od standardowych jej zastosowań w zakresie międzynarodowym.

Wykorzystano także metodę dogmatycznej analizy prawa. Autor zobrazował ją nie tylko poprzez prezentację poszczególnych aktów prawnych, ale także poprzez bogate przywołanie orzecznictwa oraz poglądów doktryny prawa. Na szczególną uwagę zasługują analizy dotyczące różnych spojrzeń doktryny na podejmowaną tematykę. Z sukcesem dokonane skrupulatne zestawienie poszczególnych regulacji, stanowi niezwykle wartość dodaną pracy. Pozwala to na łatwiejsze orientowanie się w prezentowanych zagadnieniach oraz prowadzonych analizach.

Zastosowano w pracy też metodę historyczną. Wybór tej metody oceniam jako trafny, choć w dużej mierze ogranicza ona się do rozdziału pierwszego. Podyktowane jest to nie tylko tematyką rozprawy, ale koniecznością ukazania poszczególnych instytucji



UNIwersytet
Warszawski

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI



Wydział Prawa i Administracji
Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności
dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

prawnych poprzez pryzmat ich rozwoju historycznego. Metoda ta szczególnie potrzebna okazała się w rozdziale I, gdzie zastosowano przedstawienie historii prawnych regulacji dotyczących położenia urzędów sieciowych na nieruchomościach (s. 22-78). W pracy prawniczej zastosowanie tych metod należy przyjąć z zadowoleniem.

IV Merytoryczna ocena rozważań zawartych w pracy

Na początku tej części recenzji podkreślam, że wysoko oceniam przedstawioną do recenzji rozprawę: zarówno jej część poznawczą, jak i analityczną. Autor doskonale zaprezentował tezy badawcze pracy i potrafił je udowodnić w całej pracy.

W rozprawie enumeratywnie wskazano sześć podstawowych pytań badawczych (s. 7), które Autor w całej pracy konsekwentnie udowadnia. Niewątpliwie należy zgodzić się z Doktorantem, że trzeba znaleźć odpowiedź na pytanie „czy dokonane decyzją administracyjną ograniczone wywłaszczenie na cele przesyłowe wyklucza następczą możliwość ustanowienia albo zasiedzenia służebności przesyłu”. To podstawowe pytanie, co prawda nie nazwane hipotezą, jest kanwą przewodnią całej pracy. Oceniam poszczególne odpowiedzi w kolejnych rozdziałach jako niezwykle udane i trafne.

Zaprezentowany we wstępie cel badawczy pracy oraz pytania Autor udowadnia w kolejnych rozdziałach. Należy zaznaczyć, że poświęca poszczególnym analizom różnicowaną liczbę stron prezentowanej rozprawy. Dla polskiej nauki prawa najbardziej poczytnym z pewnością okaże się rozdział IV, w którym Autor dokonuje oceny wpływu wywłaszczenia na cele przesyłowe na służebność przesyłu.

Jednakże aby zrozumieć ten rozdział trzeba zapoznać się trzema poprzednimi. Autor podejmuje ważne rozważania najpierw historyczne, a później konstrukcyjne poszczególnych elementów pracy zawartych w samym tytule. Ta kompleksowość



UNIwersytet
Warszawski

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI



Wydział Prawa i Administracji
Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności
dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

i zupełność analizy sprawia, że praca zawiera wiele ważnych doktrynalnych ustaleń, a także prezentuje dość wyraziste stanowisko samego Autora.

Rozdział I dotyczący aspektów historycznych jest wprowadzeniem do rozważań, przy czym jak zaznacza sam Autor, nie jest to „odtwórstwo historycznoprawne” (s. 12). Za szczególne cenne uznaję wnioski przedstawione w podrozdziale 1.6. Zgodzić się trzeba z Autorem, że „wprowadzenie tejże instytucji do porządku prawnego, jako nowego rodzaju służebności, przełamującego tradycyjnie dychotomiczny podział służebności na gruntowe i osobiste, ma swoje uzasadnienie w kontekście historycznoprawnym” (s. 74). Autor nie uniknął tutaj odwołań do prawa porównawczego w jego klasycznym znaczeniu, wskazując na źródła w niemieckim BGB. Niewątpliwie Autor poczynił także ważne ustalenia w kontekście badania problematyki dobrej wiary (s. 76). Zaprezentowane wyniki dotyczące realizacji różnych ustaw w tym zakresie mogą stanowić przesłanki do postulatów de lege lata.

W tej części pracy Autor wskazuje także na odpowiedź na jedno z pytań badawczych dotyczące metod publicznoprawnych i prywatnoprawnych w zakresie przeprowadzonej analizy (s. 77). Poczynione ustalenia może nie są znacząco odkrywczymi, bo Autor stwierdza, że „typową cechą gospodarki uspołecznionej (...) było ograniczenie cywilnoprawnych instrumentów służących obciążaniu nieruchomości na cele przesyłowe (...)”, ale stanowią nowe spojrzenie. W kontekście dalszych analiz trzeba uznać przeprowadzone rozważania historycznoprawne za rzetelne i właściwe z punktu widzenia celów rozprawy.

W kolejnych analizach Autor dokonuje obszernej oceny ograniczonego wywłaszczenia w celach przesyłowych. Prezentacja wywłaszczenia dokonywana jest wielopłaszczyznowo: w ujęciu przedmiotowym (s. 87-89), podmiotowym (s. 89-104) i funkcjonalnym (s. 104-136). Autor wskazuje, że „ograniczone wywłaszczenie to instytucja interdyscyplinarna, przenikająca prawo administracyjne i konstytucyjne, a którego skutki występują na płaszczyźnie cywilnoprawnej” (s. 252). Z recenzenckiego



UNIwersytet
Warszawski

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI



Wydział Prawa i Administracji

Kierownik Katedry Prawa Rolnego

i Systemu Ochrony Żywności

dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

obowiązku trzeba by wskazać, że na gruncie prawa ani prawo administracyjne, ani prawo konstytucyjne, ani prawo cywilne nie jest odrębną dyscypliną nauki, więc raczej nie może być tutaj mowy o interdyscyplinarności. Chociaż trzeba przyznać, że oznaczenie interdyscyplinarności jest także rozumiane w wielu publikacjach w innym niż prawne znaczenie. Przed ewentualną publikacją zalecałbym poszukanie innego określenia, niż „interdyscyplinarność” w tym miejscu rozprawy. Bardziej ta interdyscyplinarność wiąże się z nauką prawa (i wymienionymi w pracy gałęziami prawa, których dotyczy wyłączenie) z przywołaną przez Autora teorią „nowej ekonomii dobrobytu” (s. 255), czy wątkami ekonomicznymi w odniesieniu do wynagrodzenia, czy odszkodowania. Tutaj rzeczywiście upatrywałbym interdyscyplinarności analizowanego zagadnienia i zgodziłbym się z Doktorantem.

Autor konsekwentnie do postawionych celów dokonuje analizy także konstrukcji i skutków powstania służebności przesyłu. Podobnie jak przy wyłączeniu prezentuje to w ujęciu przedmiotowym (s. 281-304), podmiotowym (s. 304-316) i funkcjonalnym (s. 316-322). Tę konsekwencję konstrukcyjną pracy i budowania jej narracji szczególnie należy docenić. W żadnym miejscu czytelnik tego obszernego dzieła się nie nudzi, a dzięki uporządkowanemu wywodowi rozprawa spełnia swoje metodologiczne założenie w odniesieniu do komparatystyki.

Bardzo ciekawe rozważania zawarte są także w podrozdziale 3.5 odnoszącym się do problematyki wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu. W pełni trzeba się zgodzić z Autorem, że problematyka ta jest „złożona i niejednoznaczna” (s. 382). Problemy, które Autor zauważa w zakresie częstotliwości wynagrodzenia, elementu odszkodowawczego mogą stanowić przyczynek do jasnych zmian legislacyjnych. Recenzowana rozprawa w tym zakresie powinna być lekturą obowiązkową dla podbudowy teoretycznej konstrukcji szeroko rozumianego wynagrodzenia za ustanowienie służebności



UNIwersytet
Warszawski

Wydział Prawa
i Administracji



Wydział Prawa i Administracji
Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności
dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

przesyłu. Autor w tym zakresie dotyka nie tylko kwestii cywilistycznych, ale także zajmuje wyraźne stanowisko w podnoszonych sprawach.

Najciekawszym niewątpliwie z punktu widzenia całości rozprawy należy uznać rozdział IV gdzie Autor dokonuje porównania elementów administracyjnych związanych z wywłaszczeniem i cywilistycznych dotyczących służebności przesyłu. Przeprowadzona analiza jest kompleksowa i wieloaspektowa. Podobnie jak w poprzednich rozdziałach dokonuje się porównania przedmiotowego, podmiotowego i funkcjonalnego (s. 389-404). Dokonano także istotnych ustaleń z zakresu relacji wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu i odszkodowania z tytułu ograniczonego wywłaszczenia (podrozdział 4.5). Trzeba zauważyć, że tego typu porównanie na taką skalę dokonano po raz pierwszy w polskiej nauce prawa. Tezy, które znalazły wyraz w zakończeniu rozprawy pozwalają również czytelnikowi wyrobić sobie zdanie o efektywności mechanizmów administracyjnoprawnych i cywilnoprawnych w zakresie ustanawiania służebności przesyłu.

W pełni trzeba się zgodzić z Autorem, iż „przyznanie przedsiębiorcy przesyłowemu możliwości prowadzenia inwestycji przesyłowych (...) nie należy oceniać w kryteriach uprzywilejowania tych podmiotów kosztem właścicieli nieruchomości” (s. 502). Z uznaniem przyjąłem także twierdzenie Autora, iż „w założeniu mamy tu do czynienia z priorytetyzacją funkcji państwa zobowiązanego do dostępności określonych dóbr, (...) a nie z faworyzowaniem przedsiębiorców przesyłowych (...)” (s. 502-503). Znalezienie wspólnego mianownika pomiędzy interesem państwa, przedsiębiorcy przesyłowego, a właścicielem nieruchomości wydaje się kluczem do prowadzonych analiz.

W zakończeniu, podzielonym na cztery zasadnicze części (podobnie jak ilość rozdziałów), Autor nie tylko formułuje tezy rozprawy i przedstawia w sposób zbiorczy dowody na wstępne hipotezy (pytania), ale także w obszernym wywodzie eksplikuje



UNIwersytet
Warszawski

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI



Wydział Prawa i Administracji
Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności
dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

wnioski de lege lata. Uznaję je za bardzo ciekawe i poparte solidnymi ustaleniami teoretycznymi

Zgadzam się z konstatacją Autora, że „przedsiębiorcy przesyłowemu służy wybór środków służących umożliwieniu prowadzenia inwestycji przesyłowych i utrzymania sprawności urządzeń przesyłowych umieszczonych na nieruchomościach właścicieli albo użytkowników wieczystych, którzy nie wyrażają dobrowolnej zgody na wstęp przedsiębiorcy przesyłowego na nieruchomości i dostęp do urządzeń w celu dokonywania oznaczonych czynności, zgodnie z ich przeznaczeniem, między ograniczonym wywłaszczeniem a służebnością przesyłu” (s. 518). Przeprowadzone przez Niego badania, wydatnie pokazują, że brakowało w polskiej nauce prawa badań nad relacją ograniczonego wywłaszczenia i służebności przesyłu. Jednocześnie z uznaniem trzeba przyjąć, że recenzowana rozprawa brak ten z nadatkiem zapełnia.

Rozprawa jest napisana poprawnym językiem prawniczym. Ponownie podkreślam, że swą objętością znacznie przekracza wymagania stawiane rozprawom doktorskim. Wzbogacona jest o bardzo specjalistyczne wyrażenia charakterystyczne dla badań z pogranicza prawa administracyjnego i cywilnego. Ponadto Autor przywołuje wiele łacińskich określeń, co świadczy o jego bogatej wiedzy prawniczej. Precyzja słowa, z którą Autor sobie doskonale poradził, w tego typu opracowaniach prawniczych jest niezwykle istotna.

Autor właściwie przywołuje omawiane poglądy naukowe i potrafi uzasadnić prezentowane tezy. Recenzowana rozprawa doktorska, jak każda obszerna praca naukowa nie jest wolna od drobnych błędów literowych (np. s. 3 i 79 – w tytule rozdziału 2), czy stylistycznych (np. s. 124, 328), a także redakcyjnych. Do tych ostatnich trzeba by zaliczyć sposób wprowadzania przypisów do pracy odbiegający od stosowanych zasady redakcji. Autor najpierw kończy zdanie dopiero potem stawia numer przypisu. W dotychczasowych opracowaniach prawniczych najpierw pojawiał się numer przypisu, a dopiero potem



UNIwersytet
Warszawski

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI



Wydział Prawa i Administracji
Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności
dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

kropka. Ponadto dość niekonsekwentnie przywołuje cytowane już wcześniej publikacje, jak chociażby w przypisie 418 stosuje op. cit., a w podobnej sytuacji w przypisie 421, 423, 688 już tego zabiegu redakcyjnego nie ma. Ponadto trzeba zwrócić uwagę, że pomimo obszerności bibliografii, nie znalazła się tam cytowana w przypisie 418 książka M. Wyrzykowskiego. Poczynione uwagi redakcyjne nie umniejszają one wartościom merytorycznym pracy. Przed ewentualnym drukiem rozprawy należałoby dokonać drobnej prawniczej korekty językowej. Być może trzeba by też rozważyć numerowanie przypisów w każdym rozdziale od początku – usprawni to lekturę tego fascynującego dzieła.

Dobrana do pracy bibliografia jest obszerna i wskazuje na precyzyjne oraz liczne badania naukowe. Autor przywołuje przede wszystkim najważniejszą literaturę krajową. Na szczególną uwagę zasługują analizowane akty prawne oraz pieczołowicie zebrane orzecznictwo wskazane w przypisach (wskazane byłoby zamieścić je także w bibliografii). W tym zakresie recenzowana rozprawa znacznie wykracza poza tradycyjną analizę dogmatyczną prawa administracyjnego.

V Konkluzja

Recenzowana rozprawa „Ograniczone wywłaszczenie na cele przemysłowe a służebność przesyłu w prawie polskim – studium prawnoporównawcze” stanowi samodzielne i w pełni poprawne opracowanie istotnego, o dużym znaczeniu praktycznym problemu ograniczonego wywłaszczenia na cele przemysłowe a służebność przesyłu. Wypracowanie takich rozwiązań prawnych przyczyni się nie tylko do rozwoju polskiego prawa cywilnego i administracyjnego, ale przede wszystkim przyniesie rozwój całej nauki prawa. Wdrożenie także rekomendowanych przez Autora rozwiązań prawnych może przyczynić się do poprawy jakościowej poddanych analizie przepisów prawa.



UNIwersytet
Warszawski

WYDZIAŁ PRAWA
I ADMINISTRACJI



Wydział Prawa i Administracji
Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Żywności
dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW

Z metodologicznie trudnymi badaniami Autor uporał się bez zarzutu przedstawiając słuszną i dobrze udokumentowaną tezę oraz najczęściej słuszne wnioski de lege lata i de lege ferenda. Drobne uwagi do rozprawy przedstawione w recenzji nie umniejszają jej wysokich walorów. Autor wykazał się umiejętnością samodzielnego prowadzenia badań naukowych. Z tych względów rekomenduję Autorowi rozważenie możliwości druku pracy.

Wyrażam przekonanie, że rozprawa doktorska mgr. Krzysztofa Żebryka spełnia wymagania ustawy i wnoszę o dopuszczenie do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie z uwagi na wysoki walor naukowy pracy oraz ważne wnioski teoretyczne i de lege lata wnoszę o wyróżnienie doktoratu, a także rekomenduję jego druk.

Kierownik Katedry Prawa Rolnego
i Systemu Ochrony Bezpieczeństwa Żywności

Adam Niewiadomski
Adam Niewiadomski

dr hab. dr Adam Niewiadomski, prof. UW